

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Sect. 1. Responsiones ad scripturam cujusdam Anonymi in favorem novi
Papatus D. Pauli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

aliam politiam in Ecclesia instituit Christus immutabiliter præter Monarchicam, & quodam modo Regalem, & oppositum sentientes, quod videlicet fas est esse plures Papas, errant in fide, & unitate Ecclesiam. Et si pertinaciter mancant, iudicandi sunt Hæretici, sicut Marsilius de Padua, & alij. Ita Gerfonius.

30. Quibus omnibus adde aurea verba Pij II. Pontificis in *Bulla Retracti. tom. 4. Concil.* vbi sic ait: Non duos instituit Dominus, qui suum locum tanquam capita tenerent æqualia, sed VNUM constituit, vt Verticem, & Ducem, & Pastorem vniuersi Gregis, Simonem Petrum dicens: Tu es Petrus, &c. Quæ nulli alteri seorsim dicta leguntur, nisi Petro, vt in Petro unitas, & summa contineretur Auctoritas. Ita Pontifex Et tandem claudat hanc disceptationem Eusebius Episcopus Alexandrinus *komiti de Resurrectione*, qui explanans illa verba: *Dicite Discipulis, & Petro.* Sic introducit Christum loquentem: Veni Petre; ne timeas nihil Tibi de gloria Chori Apostolici minui, non Te à dignitate remoueri, non dedi alteri Claves; ne timeas Petre, qualis eras, talis es. Quodcunque ligaueris super terram, erit ligatum & in Cælis; ne timeas Petre, quod promissi impleo, super tuam fidem, quæ sit Petra, ædificabo Ecclesiam meam. Hæc Eusebius. Quid clarius dici potuit ad aperte manifestandum primatum Ecclesie fuisse singulare priuilegium vnus Petri, priuatiuè quoad alios; seclusis tamen Romanis Pontificibus suis successoribus.

31. Meritò igitur dixit Doctor Parisiensis Almaynus de *potestate Ecclesiar. cap. 3.* quod VNI PETRO & successoribus eius data fuit potestas

Constituendi Canones per vniuersum orbem. Si VNI PETRO, ergo non etiam & Paulo, vt vult perperam Anonymus. Itaque desinat ipse in posterum ex omnibus superius dictis Paulum Petro in Primatu confociare. Sed Ecclesie Primatum soli Petro tribuat, Paulum verò quoad munus Apostolatus, supra omnes alios exuberantissimè expletum, & propter alia eius egregia merita meritò lummis laudibus extollat; & sic secundum iustitiam, dabit vnicuique quod suum est. Memor Vlpiani Iuriconsulti statuentis duos in solidum dominos esse non posse vnus rei, quod obseruant Doctores communiter in *quæstionibus, ff. de iurisdic. teste Ioanne Coruino de iurisprudencia Romana libro 1. capite 68.* & quidem si in Concilio Nicæno *Can. 8.* teste D. Augustino *Epistol. 110.* statutum fuit, duos Episcopos non esse constituendos in vna Ciuitate; quanto magis dicendum est in vna Ecclesia Christum duos non instituisse Pontifices. Solus igitur Petrus, vt habetur in *cap. in nouo distineti. 21.* Ecclesie Pontificatum accepit, & idè subdit ibi Pontifex, Petrum reliquos Apostolos habuisse pro eorum PRINCIPLE: ergo necessariò sequitur secundum Anacletum auctorem dicti Canonis, etiam Paulum recognouisse Petrum vt Principem suum; nisi Anonymus velit dicere Paulum non fuisse Apostolum. Sed comprimendus est calamus, nam in immensum iret. Stet igitur firma nostra tam sæpè reiterata conclusio, Paulum quoad Pontificatum minimè æqualem Petro fuisse, sed inferiorem; & subditum, nec aliam Ecclesiam agnoscere post Christum supremum Caput, nisi solum, & vnicum Petrum, cuiusque legitimos successores. Hæc fides Orthodoxorum.

DISCEPTATIO APOLOGETICA

POSTERIOR,

DE PRIMATV SOLIVS D. PETRI:

CONTINENS RESPONSIONES, AD PLVRA LOCA

Sanctorum Patrum in Manuscripto cuiusdam Anonymi pro nouo Papatu

D. PAULI perperam intellecta.

Responiones ad Scripcuram cuiusdam Anonymi in fauorem noui Papatu D. Pauli.

§. 1. **Q**UPERIQUI disceptatione iam composita, & præterito mense Ianuario Sanctiss. D.N. humiliter exhibita, statim post paucos dies Eminentiss. dominus meus Cardinalis Panzoli mihi legendum præbuit manuscriptum ad manus Sanctissimi delatum, sine nomine Auctoris, quem tamen non existimo Auctorem Epistolæ, sed alium congerentem ex libro lingua Gallica conscripto, plura Sanctorum Patrum loca quæ opinionem nouam de Primatu D. Pauli videntur firmare. Et licet ex dicta mea priori disceptatione ad omnia dicta loca facilis pateret responsio, necessarium tamen duxi clarè, & breuiter morte meo, singillatim suprascriptas auctoritates refellere, seu, vt melius dicam, ad verum sensum, secundum intelligentiam Theologorum, exponere. Et idè suppono, id quod breuiter in priori disceptatione, sed nunc

aliquantum fufius, & magis clarè, declarabo; suppono inquam in Apostolis (& inter ipsos D. Paulum includo) tria seorsim consideranda esse. Primò Apostolatum. Secundò, Sacerdotium; seu Presbyteratum. Tertio, administrationem sacre Politie, quæ designatur nomine Pontificatus. Quoad institutionem, & munera Apostolatus, omnes Apostolos pares constitimur. Quoad institutionem & munera Presbyteratus item; at inæquales asserimus ratione Pontificatus. Elegit duodecim, eosque nominauit Apostolos, *Matth. 10. Marc. 3. Luc. 6.* quorum munus esse voluit, euangelizare, testificari omnibus gentibus, miracula patrare.

2. Eisdem Sacerdotes ordinauit, *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. ad Corinth. 11.* collata potestate conficiendi sanctissimum Eucharistie Sacramentum, & offerendi Deo incrementum sacrificij corporis, & sanguinis sui. Huic potestati, mox annexuit alteram, dimittendi peccata in foro interiori, *Ioan. 20.*

3. Ad Apostolatum, & Sacerdotium, quæ communia fuerunt Christo cum Apostolis, accedebat in Christo

Christo iudicio, & administratio politica rerum fecerant, quæ in eo solo tanquam in supremo Capite reledit, quando terras incoluit. Translata nimirum à Synagoga ad Ecclesiam, à Leui ad Iudam, ab Aarone ad Christum Cathedra Moysis quicquid religiosum est, ad Deum attinet, perinde ac ouile ad pastorem suum iure Pontificatus ad Christum pertinebat.

4. Hanc ascensus ad Patrem non concessit Redemptor aliis Apostolis (quando enim?) sed vni Petro; sicut ante tot symbolis se facturum promiserat, consequenter vno iure quoad ordinem Politicum omnibus aliis Apostolis Petrum præposuit, omnes alios Apostolos Petro subiecit.

5. Itaque ex his dicendum Paulum, & alios omnes Apostolos in potestate Ordinis, & ratione Apostolatus fuisse aequales; singuli enim potestatem Euangelium vbique terrarum prædicandi, ligandi, & solvendi, & omnium, quæ pro mundi conversione moraliter erant necessaria, à Christo, non à Petro acceperunt. In ratione tamen Officij Pastoralis inæquales fuerunt; tum quia Petrus à Christo Pastor vniuersalis est institutus, vt expressè habet Chrysostomus, explicando verba hæc, *Pasce oues meas, id est, esio præpositus loco mei, & primus in medio fratrum.* Quæ sit, vt vniuersalis potestas in Petro, tanquam in vero, & legitimo Pastore ordinariè reledit, in cæteris verò Apostolis tantum extraordinariè, & per accidens, atque propter necessitatem: quia scilicet in dispersionem gentium erant abituri, & longis locorum intervallis à Petro separandi, vt pro Ecclesiarum, quas ipsi fundabant, necessitatibus, vix ac, ne vix quidem cum possent conuenire.

6. Ex quibus sequitur, quod due res sunt in quibus Petrus Apostolus antecellit reliquis Apostolis, non quidem propriè, vt Apostolus, sed vt singulare fundamentum, & caput Ecclesie, & Pastor ouium Christi, & Cæli ianitor constitutus. Vna est, quod illam Apostolatus auctoritatem in vniuerso orbe, accepit ipse à Domino tanquam ordinariam, & duraturam, suisque ad eum successoribus relinquendam: eo quod vniuersæ Ecclesie, quæ vnquam futura esset, fundamentum est constitutus, nec talis fundamenti locum ipse perpetuo, nisi per suos etiam successores tenere potuit. Reliqui verò Apostoli eam auctoritatem non eo modo acceperunt, sed eorum quasi extraordinarium priuilegium fuit, quod & in orbem vniuersum, & à Christo proximè illam auctoritatem Apostolatus acceperunt. Itaque illis è vita decedentibus, dignitas etiam eiusmodi Apostolatus esse desit.

7. Altera res, in qua Petrus reliquis Apostolis antecellit, est, quod ipse quidem potestatem accepit etiam quandam in ipsos Apostolos: tanquam omnium videlicet (nemine excepto) qui ad Ecclesie adificium, & ad Christi gregem pertinent, fundamentum, & pastor singulariter constitutus. Itaque regere ipsos atque in fide confirmare cum auctoritate potuit, illique præscribere, & modum, & locum ad fungendum ministerio Apostolico, quatenus ad Ecclesie bonum id expediret. Et hæc omnia firmat Tertullianus de præscrip. cap. 20. & docet Caietan. in opuscul. tom. 1. tract. 1. de auctor. Papa Concilij, cap. 3. cum tota Theologorum Schola.

8. His suppositis, quia Anonymus suam Scripturam distinguit in tres classes auctoritatum, nempe Summorum Pontificum, veterum Sanctorum Patrum, & Eminentiſſimorum Cardinalium, eodem ego procedam ordine, & ipsissima Anonymi verba adducam; & postquam verba Sanctorum Patrum ab ipso adducta secundum verum sensum exposuerim,

Tom. III.

adducam ex iisdem Patribus verba, quæ in aliis locis loquendo aperte de Primatu Ecclesie, illum, vbi vultum Petro, vt ex his clarè appareat, quæ fuerunt mens dictorum SS. Patrum, & loca eorum obscura declarantur per clara.

Responsiones ad loca Summorum Pontificum.

§. I. Ad primum locum S. Leonis Pontificis *Serm. 1. de Nat. Apost.* respondeo, quod nihil facit ad rem, quia licet ipse faciat patres Petrum & Paulum; hoc intelligendum est, in electione ad Apostolatam laboribus, & morte, quod concedimus: ergo in regimine nego consequentiam. Nec obstant illa verba, quod *Christus Paulum, & Petrum inter omnia Ecclesie membra prouexerit in tantum Agricem, vt duo lumina constituaſſet in corpore, cui caput est Christus;* nam respondeo hanc auctoritatem impium M. Antonium Spalatrensem adduxisse, vt efficeret Paulum Petro æqualem, sed ad illam sic respondet Doctor Sorbonicus, & Episcopus Massiliensis Coëffeteau tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 24. vbi sic ait: Res similes monstri est Leonem, qui sexcentis locis Petrum omnibus Apostolis, & cunctis Ecclesie Pastoribus præpositum scribit, testem huius æqualitatis quam inter Petrum & Paulum somniat Spalatrensis profectri. Et supra clarissimo eiusdem Patris testimonio ostendimus, Petrum totius Ecclesie spectabile Caput illi habitum: hinc verò propterea Petrum, & Paulum, tanquam geminum lumen oculorum in Ecclesie corpore posuit, quo illos cum Christo conferat æterno Ecclesie capite, à quo lucem sint mutuati, qua Ecclesiam collustrarunt. Sed hic rursus aduertere debuit aduersarius, vt duo lumina Ecclesie censeantur Petrus & Paulus, propterea æqualitatem inter eos admittendam non esse. Sol & Luna duo sunt clarissima sydera, & lumina cæli, nec tamen Luna Solis splendorem exæquat. Ita Coëffeteau. Vide aliam responsionem apud Becanum de Regim. Eccles. lib. 2. cap. 7. obiect. 7. num. 68.

2. Veleriam dici potest, Vocari duo lumina Ecclesie Petrum & Paulum, quia Romanam Ecclesiam ambo fundarunt per prædicationem, habente tamen illibato Primatu D. Petri. Et quod hæc sit mens D. Leonis patet ex eius *Epist. 84.* vbi sic ait: Quoniam & inter Beatissimos Apostolos in similitudine honoris fuit quædam discretio potestatis, & cum omnium par esset electio, vni tamen datum est, vt cæteris præemineret. Cum ergo ex mente D. Leonis vnus fuerit (id est solus Petrus) qui Primatum inter omnes Apostolos obtinuit, male modo ex verbis D. Leonis non bene intellectus ab Anonymo asseritur, D. Paulum habuisse etiam Ecclesie Primatum, nam D. Leo vni Petro attribuit. Sed sentiant Aduersarij D. Leonem clarè etiam loquentem alibi *Serm. 3. Anni.* De toto mundo vnus Petrus eligitur (ergo non Paulus) qui, & vniuersarum Gentium vocationi, & omnibus Apostolis (ergo etiam, & Paulo) cunctisque Ecclesie præponitur.

3. Et tandem non desera hic apponere alia verba eiusdem S. Pontificis *Epist. 87. ad Viennenses.* Ita Dominus noster Iesus Christus, humani generis Saluator instituit, vt veritas, quæ antea legis, & Prophetarum præconio continebatur per Apostolicam tubam in salutem vniuersitatis exiret: sicut scriptum est, *in omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Sed huius muneris Sacramentum ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, vt in *Beatissimo Petro Apostolorum omnium summo principaliter collocaret:* vt ab ipso quasi quodam capite dona sua, velut in corpus omne diffunderet. Videat modo Anonymus,